

**WEWNA̧TRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**Zespół Szkół Nr 2
w Jastrzębiu - Zdroju**

A. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) - m.in. system oświaty i wychowania zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., nr 61, poz. 624 ze zm.) – wprowadza funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi; wyznacza też ramy organizacyjne dla opracowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa zawodowego; dyrektorzy mają obowiązek określenia w statucie szkoły wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) oraz zajęć związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013r., Nr 228, poz. 532)

Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) – m. in. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego zostały uwzględnione jako odrębne w ramach działalności dydaktycznej szkoły, niezależne od zajęć służących wsparciu w planowaniu kariery zawodowej, realizowanych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Zajęcia te są organizowane m. in. dla uczniów klasy branżowej szkoły I stopnia (od 2017r.), i technikum (od 2019r.).

Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) - m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia, dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Program zawiera m.in. informacje o zawodach, kwalifikacjach, możliwościach ich uzyskania.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017r, poz. 703) - m.in. w ramowym planie nauczania został określony minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (technikum, branżowa szkoła I stopnia: minimum 10 godzin w całym cyklu nauczania).

Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z 2017 r., poz. 1591)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018r, poz. 1675).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r, poz. 325).

B. WSTĘP – ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu.

Wybór zawodu jest długofalowym procesem rozwojowym, na który składa się wiele decyzji podejmowanych na przestrzeni lat. WSDZ umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samopoznania własnych mocnych i słabych stron, predyspozycji zawodowych, pomaga w zaplanowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i kreatywnego i efektywnego funkcjonowania na nim.

WSDZ zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samopoznania własnych mocnych i słabych stron, predyspozycji zawodowych, pomaga w zaplanowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej,
- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu przygotowania do wejścia na rynek pracy i kreatywnego i efektywnego funkcjonowania na nim,
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych,
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego,
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności,
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

Doradztwo zawodowe jest nieodłączną częścią programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły i służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swojego potencjału edukacyjno – zawodowego oraz rozwijaniu jego tożsamości grupowej, jako ważnego elementu funkcjonowania społecznego.

C. CELE WSDZ

CEL OGÓLNY

Działania w zakresie doradztwa zawodowego mają na celu:

- wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
- przygotowanie uczniów do roli pracownika, pracodawcy na aktualnym rynku pracy.
- wsparcie rodziców i nauczycieli w ich działaniach doradczych na rzecz młodych ludzi.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- potrafi określić mocne i słabe strony, zainteresowania, umiejętności i kompetencje
- poznaje własne predyspozycje zawodowe
- wzmacnia poczucie własnej wartości
- rozwija umiejętności, kompetencje przydatne do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik i pracodawca
- zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu
- zna system kształcenia, ofertę edukacyjną

- potrafi podejmować trafne decyzje i dokonywać słusznych wyborów
- potrafi planować własną ścieżkę edukacyjno – zawodową
- poszerza wiedzę z zakresu zawodów przyszłości na rynku krajowym i unijnym, zna ścieżki edukacyjne do zawodów, którymi jest zainteresowany
- analizuje informacje przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej
- rozpoznaje własne ograniczenia

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi
- wykorzystując wiedzę o uczniu, wspierają młodzież i rodziców w wyborze kierunku kształcenia i zawodu
- przygotowują młodzież do wejścia na rynek pracy
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- znają swoje dziecko, są zaangażowani i przygotowani do roli „doradców”
- znają ofertę edukacyjną
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu
- angażują się w pracę doradcą szkoły np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy
- znają źródła informacji zawierające strukturę szkolnictwa wyższego

D. GŁÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu.
3. Prowadzenie działalności informacyjno-doradczej szkoły.
4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom; pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
6. Kierowanie w sprawach trudnych do specjalistów w PPP, lekarzy itp.
7. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych.
8. Pomoc i udostępnianie informacji o szkołach wyższych, policealnych itp.
9. Współpraca wszystkich pracowników szkoły w zakresie:
  - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań WSDZ zgodnie ze statutem szkoły,
  - realizacja zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zgodnie z programem wychowawczym szkoły.
10. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.
11. Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ.

E. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

WSDZ obejmuje działania kierowane do:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Formy adresowane do uczniów:

- diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (ankieta, obserwacja, wywiad),
- zajęcia warsztatowe pozwalające na samopoznanie, odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, współpracy, przezwyciężenia stresu
- zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych, służące rozwijaniu umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami, promujące samozatrudnienie
- zajęcia warsztatowe służące zapoznaniu z obowiązującym prawem pracy i prawem administracyjno - gospodarczym
- zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów
- realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów
- indywidualne rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowej
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, w tym z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy
- wycieczki zawodoznawcze, staże i praktyki zawodowe
- organizowanie Dnia Otwartego Szkoły
- udział w targach edukacyjnych
- promowanie idei wolontariatu
- koła zainteresowań

Formy adresowane do rodziców:

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym i pedagogiem szkolnym na terenie szkoły
- Dni Otwarte Szkoły (promocja oferty edukacyjnej szkoły)
- kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na konsultacje w sytuacjach trudnych
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez proponowanie przedstawiania wykonywanych przez siebie zawodów
- udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowej (o zawodach, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych szkoły)

Formy adresowane do nauczycieli:

- szkolenia z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej;
- warsztaty służące doskonaleniu umiejętności doradczych
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
- śledzenie losów absolwentów
- przygotowanie wspólnie z uczniami ulotek promujących ofertę edukacyjną szkoły
- organizowanie dni otwartych

Formy adresowane do środowiska lokalnego:

- spotkania z przedstawicielami szkół wyższych
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy
- promowanie szkoły w szkołach podstawowych i na targach edukacyjnych, giełdzie szkół i miasteczku zawodów
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz z pracownikami Urzędu Pracy

Metody pracy doradczej:

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu
- drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – plakaty, ulotki
- metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne
- trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty
- indywidualne rozmowy
- ankiety, testy, kwestionariusze.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego:

- na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodzie
- na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego o których mowa w art. 109 ust.1 pkt. 7 ustawy Prawo oświatowe
- na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem
- podczas indywidualnych rozmów doradczych
- poprzez udział uczniów w wycieczkach zawodoznawczych, praktykach, targach, w spotkaniach i imprezach związanych z wyborem dalszej drogi kształcenia oraz planowaniem kariery zawodowej
- poprzez udział młodzieży w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań, konkursach umożliwiających uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności oraz pracach samorządu szkolnego.

F. REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole ponadpodstawowej.

Dyrektor odpowiada za organizację działań z zakresu doradztwa zawodowo, tworzy warunki do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego, monitoruje efekty ustalonych i podejmowanych działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi kształcenia i kariery zawodowej, powołuje szkolnego koordynatora ds. doradztwa zawodowego.

Koordynator doradztwa zawodowego – szkolny doradca zawodowy – systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; koordynuje działalność informacyjno – doradczą realizowaną przez szkołę; przeprowadza indywidualne rozmowy doradcze oraz zajęcia warsztatowe dla młodzieży z zakresu doradztwa zawodowego, współpracuje z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego; dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, gromadzi i udostępnia informacje edukacyjno – zawodowe; opracowuje projekt WSDZ, sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Pedagog szkolny diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.

Nauczyciele wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, prowadzą zajęcia związane z przygotowaniem młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych oraz planowania kariery zawodowej, rozwijają umiejętności współpracy w grupie, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego na konsultacje; wspierają rodziców w roli doradcy w wyborach edukacyjnych i zawodowych

Wszyscy nauczyciele przedmiotów ogólnych i zawodowych w ramach poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową i program nauczania odnosząc się do treści programowych doradztwa zawodowego; rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów. Do zadań nauczycieli należy diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Każdy nauczyciel udostępnia uczniom informacje edukacyjno-zawodowe oraz omawia zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania. Nauczyciele współpracują z wychowawcami klasy w realizacji doradztwa edukacyjno - zawodowego dla uczniów, przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów:

- Podstawy przedsiębiorczości – komunikacja interpersonalna, mocne i słabe strony swojej osoby, autoprezentacja, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych oraz do rozmowy kwalifikacyjnej, negocjacje, rynek pracy, zakładanie działalności gospodarczej, biznesplan;
- Biologia – choroby zawodowe, cywilizacyjne, skutki długotrwałego stresu;
- Geografia – struktura zatrudnienia, bezrobocie; emigracja zarobkowa
- Języki obce (w tym zawodowe) – słownictwo dotyczące zawodów, rozmowa o pracę, elementy autoprezentacji, słownictwo branżowe;
- WOS i historia – bezrobocie i metody walki z nim, struktura zawodowa ludności, postawy obywatelskie, udział człowieka w życiu społecznym, grupy społeczne i ich rola w społeczeństwie, rozwój polskiego społeczeństwa
- Religia/etyka – etyka gospodarcza i zawodowa, szanse i zagrożenia dla człowieka, zasady życia społecznego, etyka a ekonomia, władza i jej moralne konsekwencje
- Język polski – rola pracy w życiu człowieka, trudna praca ludzi na wsi, kultura słowa, komunikacja społeczna, elementy autoprezentacji, redagowanie podań, pism urzędowych, e-maili;
- Matematyka - odczytywanie i interpretacja danych w tekstach, tablicach i wykresach, planowanie czynności oraz dzielenie zadań na etapy.
- Informatyka – wysyłanie korespondencji mailowo, tworzenie dokumentów, redagowanie tekstu, sposoby pracy z Internetem – wyszukiwanie informacji, logowanie się do portali oferujących pracę, podstawy tworzenia własnych stron internetowych
- Edukacja dla bezpieczeństwa – zasadnicza służba wojskowa, ratownictwo medyczne – alternatywy pracy
- Wychowanie fizyczne – uświadomienie potrzeby aktywności fizycznej przez całe życie, prozdrowotny styl życia, umiejętności sprzyjające zapobieganiu chorobom zawodowym,
- Wychowanie do życia w rodzinie – role społeczne i modele życia, instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny, kształtowanie u uczniów poczucia odpowiedzialności za własny rozwój.
- Przedmioty zawodowe – terminologia branżowa, wiedza i umiejętności niezbędne do wykonywania czynności charakterystycznych dla danego zawodu

Nauczyciele bibliotekarze prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz gromadzą i udostępniają materiały informacyjne z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka: współpracuje ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych z punktu widzenia wybranych przez uczniów zawodów, organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o stan zdrowia i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów

Opiekun Samorządu Uczniowskiego zapewnia warunki organizacyjne dla działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań.

Rodzice uczniów współpracują w realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

G. ZASOBY MATERIALNE PRZYDATNE W REALIZACJI DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM

- Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:
- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców;
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki itp.);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne itp.);
- zbiory informacji multimedialnych;
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery;
- tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

H. SOJUSZNICY. SIEĆ WSPÓŁPRACY

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Jednakże szkoła dodatkowo powinna pozyskać partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, które mogą być angażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Przykłady działań placówek współpracujących ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych, osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli :

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- tworzenie sieci doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie oraz o wydarzeniach, konferencjach, szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Centra kształcenia ustawicznego, szkoły wyższe:

- udostępnianie informacji o ofercie edukacyjnej i zawodowej szkoły;
- współorganizowanie targów edukacyjnych;
- organizowanie szkoleń i kursów dla uczniów;
- pomoc podczas rekrutacji uczniom zainteresowanym kontynuowaniem nauki po ukończeniu technikum;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dla uczniów.

Urzędy pracy, centra informacji i planowania kariery zawodowej:

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;

- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą;
- udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
- udostępnianie publikacji m.in. o sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie dla uczniów, rodziców i nauczycieli spotkań informacyjno-doradczych np. dotyczących sytuacji na rynku pracy, dotacji na założenie działalności gospodarczej.

Ochotnicze hufce pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, młodzieżowe biura pracy, mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe centra kariery, punkty pośrednictwa pracy, ośrodki szkolenia zawodowego:

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótko-terminowej;
- organizowanie giełd pracy;
- organizowanie targów pracy;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

Agencje zatrudnienia:

- prowadzenie pośrednictwa pracy;
- organizowanie spotkań rekrutacyjnych;
- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów i absolwentów szkoły.

Pracodawcy:

- współorganizowanie praktyk zawodowych dla uczniów;
- tworzenie klas patronackich;
- współorganizowanie konkursów zawodowych;
- włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- współorganizowanie szkoleń, seminariów zawodowych;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
- organizowanie szkoleń, seminariów i staży zawodowych dla nauczycieli;
- zatrudnianie absolwentów;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową i bazę dydaktyczną szkoły;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania)

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji i szkoleń dla doradców zawodowych;
- organizowanie Olimpiady z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową;
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

Inne:

podmioty, które mogą być partnerami w realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, np. fundacje, stowarzyszenia, organizacje pracodawców.

I OCZEKIWANE EFEKTY I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Dla indywidualnych odbiorców:

- ułatwienie uczniom, nauczycielom i rodzicom dostępu do informacji edukacyjno – zawodowych;
- przygotowanie do podejmowania świadomych, trafniejszych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy;
- uświadomienie uczniom możliwości wprowadzania zmian w zaplanowanej karierze zawodowej;
- pomoc w poruszaniu się na rynku pracy, wzrost mobilności absolwentów
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej;
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości;
- kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężania bierności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych;
- poznanie przez uczniów „świata zawodów” (m.in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodowych);
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, zniechęceniu, rezygnacji ze szkoły lub pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów

Dla szkoły:

- realizowanie zobowiązań wynikających z przepisów Prawa oświatowego;
- zapewnienie ciągłości działań orientacyjno – doradczych szkoły i koordynacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły;
- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie świadomości społecznej, dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki;
- podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu;
- zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych.

Dla pracodawców:

- zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych oczekiwań rynku pracy.

J. MONITORING I EWALUACJA

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega stałemu monitoringowi i ewaluacji. Szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego stale monitorują realizację systemu.

Ewaluacja skuteczności zaplanowanych w WSDZ działań nastąpi poprzez:

- zebranie informacji zwrotnych od adresatów WSDZ
- analizę prowadzonej dokumentacji.

Po zakończeniu roku szkolnego sporządzone zostaje sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego za dany rok szkolny. Realizacja zadań podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego. Realizacja treści z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego podejmowanych na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.